«Գյումրու թիվ 4 արհեստագործական պետական ուսումնարան»

ՊՈԱԿ

Մասնագիտությունը

«Վարսավիրական արվեստ և զարդարային դիմահարդարում»

Մոդուլի անվանումը՝

«Պարզ և բարդ հանդիսավոր սանրվածքներ»

Արդյունք1. Ձևավորել պարզ հանդիսավոր սանրվածքներ

Թեմա1.1Մազերի նախապատրաստում համապատասխան սանրվածքի:

Վարսավիր-վարպետը կտրվածքի պահին նման է նկարչի, իսկ սանրվածք ստեղծելու գործընթացում վերափոխվում է քանդակագործի:

Կյանքում լինում են այնպիսի իրավիճակներ, երբ սովորական հարդա- րանքը բավարար չէ ավելի գեղեցիկ և արտառոց ներկայանալու: Այս դեպ- քում հաճախորդը դիմում է վարսահարդարի օգնությանը՝ ավելի հետաքրքիր ու հանդիսավոր սանրվածք ունենալու համար: Զրույցի միջոցով վարսահարդարը պետք է փորձի հասկանալ, թե հաճախորդն ինչ ոճի սա- նրվածք է նախընտրում: Շատ կարևոր է նաև պարզել, թե ի՞նչ հագուստ է կրելու հաճախորդը և թե ի՞նչ դերում է հանդես գալու: Մինչ աշխատանքի սկսելը պետք է նկարագրել սանրվածքը՝ ձևավորելով հաճախորդի մոտ պատկերացում վարսահարդարումից հետո ստացվելիք սանրվածքի վե- րաբերյալ: Սանրվածքի ընտրությունը մեծապես պայմանավորված է նաև հաճախորդի դեմքի, պարանոցի կառուցվածքով, ինչպես նաև նրա տարի- քով և նախասիրությամբ:

Հետևելով հիգիենայի կանոններին՝ մազերը լվանում են:

Հանդիսավոր բարդ սանրվածք իրականացնելու համար վարսահար- դարը ձեռքի տակ պետք է ունենա ուժեղ ֆիքսացիայով լաք, մուս, գա- մասեղներ, անտեսանելի ամրակներ /невидимка/, մազակալներ և զար- դարանքներ: Աշխատանքային գործիքներից՝ մազաբաժանման և մազերը գզելու սանրեր, խոզանակ՝ հարդարելու, վարսահարդարիչ, էլեկտրափա- թուկ: Բարդ հանդիսավոր սանրվածքներ ստանալու համար մազերը պետք է նախապես հարդարել կամ գանգրացնել համապատասխան սարքերով: Մազերը կարող են լինել ամբողջությամբ կամ մասամբ հավաքված: Ընտր- ված սանրվածքը պետք է թաքցնի հաճախորդի արտաքին թերությունները՝ փոխարենն ընդգծի նրա գեղեցկությունը:

Գործնական աշխատանք

Կատարել մազերի նախապատրաստում սանրվածքի համար՝ըստ հրահանգի:

Թեմա 1.2 Նյութերի, գործիքների և օժանդակ պարագաների ընտրում ու օգտագործում՝ պահպանելով քայլերի հաջորդականությունը

Յուրաքանչյուր պարզ հանդիսավոր սանրվածք կատարելու համար անհրաժեշտ է ունենալ լավ ֆիքսացիայի լաք, մուս, ոսկ:Մազերի անհրաժեշտ ձևը ստանալու համար/ուղիղ կամ ալիքաձև/ պետք է ունենալ վարսաարդուկ, վարսահարդարիչ, էլեկտրափաթաթուկներ տարբեր մակերևույթներով/ հարթ, ակոսավոր,տարբեր չափերի /:Օժանդակ պարագաները նույնպես անփոխարինելի են վերջական արդյունքին հասնելու համար: 1
Օգտագործվում են անտեսանելի ամրակներ/неведимки,шпильки/ էլաստիկ կապեր/резинки/, տարբեր գույների ցանցեր,արհեստական մազափունջներ, դեկորատիվ անրակներ:

Գործնական աշխատանք

Կատարել նյութերի, գործիքների և օժանդակ պարագաները ընտրություն: Ներկայացնել կատարվելիք գործընթացի հաջորդականությունը:

Թեմա 1.3Պարզ հանդիսավոր սանրվածքի ձևավորում

Մեկ կտրվածքի հիման վրա հնարավոր է մոդելավորել տարբեր սանր- վածքներ: Օրինակ՝ «կառե» կտրվածքն ունի ներկայացման տասնյակ տար- բերակներ: Սանրվածքին թարմություն կարող է հաղորդել ճերտաներկումը /միլիրովկան/, կոլորիրովկան, տարբեր տեսակի ճակատային մազափնջե- րը և այլն:

Մեկ կտրվածքի հիման վրա տարբեր սանրվածք- ների մոդելավորում:

1 2 3 4

5 6 7

Փոփոխելով միայն բաժուկի ուղղությունը և ձևը՝ նույն սանրվածքին կարելի է թարմություն հաղորդել:

1. Թեք բաժուկ, 2. Կայծականման բաժուկ, 3. Զիգզագանման բաժուկ,
4. 60-թվականների բաժուկ, 5. Անկյունագծային բաժուկ, 6. Անհամաչափ բաժուկ,
7. Տախտակամանման բաժուկ:

Սանրվածքներ՝ երկար մազերից
Երկար մազերից հնարավոր է ստանալ բազմազան սանրվածքներ

Պարզ սանրվածքներ՝ երկար մազերից:

Դասական սանրվածք՝ երկար մազերից:

Սանրվածքներ՝ մազակալի օգնությամբ: Ֆրանսիական հյուսք: Հավաքած մազեր:

Ֆրանսիական հանգույց: Դասական փունջ: Ֆրանսիական խեցի:

Հարցեր

Ինչպե՞ս կարելի է մեկ սանրվածքի հիման վրա ստանալ մեկ ուրիշ սանրվածք:--
----

Ներկայացնել սանրվածքների տեսակներից,որոնք կիրառվում է պարզ հանդիսավոր սանրվածքներ ստանալու համար:------------------------------------
----

ՄԱԶԵՐԻ ԼՎԱՑՈՒՄ, ՉՈՐԱՑՈՒՄ

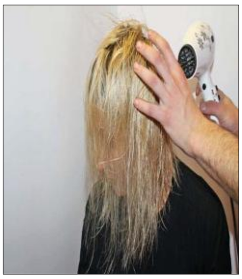

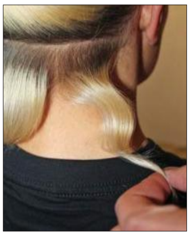

Մազերի հարդարում փաթաթուկով

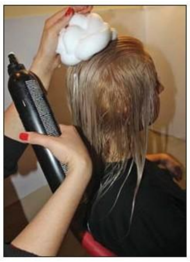

ՄԱԶԵՐԻ ՀԱՐԴՆՈՐԱՐՈՒՄ ԴԻՖՈՒԶՈՐՈՎ

Արդյունք 2. Ձևավորել բարդ հանդիսավոր սանրվածքներ
սԹեմա 2.1Մազերի նախապատրաստում համապատասխան սանրվածքի համար
Այսօր վարսահարդարը հնարավորություն ունի անհրաժեշտության
դեպքում հաճախորդի մազերը երկարացնել կամ դրանք խտացնել: Այս
գործընթացը կարող ենք իրականացնել` նախապես ձեռքի տակ ունե-
նալով տվյալ հաճախորդի մազի գույնին և որակին համապատասխան
շինյոն-մազափունջ: Շինյոն- մազափնջերն ունեն փոքրիկ, սանրանման
մազակալներ, որոնց միջոցով ամրացվում են հաճախորդի մազերին: Ամ- րացվող
հատվածը զգում են և փիքսում լաքով: Մազերն ամբողջությամբ հավաքած
սանրվածքները լինում են սիմետրիկ /համաչափ/ և ասիմետ- րիկ /անհամաչափ/:
Համաչափ են /սիմետրիկ/ այն սանրվածքները, որո- նց դեպքում և՛ աջ, և՛ ձախ
հատվածները նույնությամբ կրկնվում են: Ան- համաչափ /ասիմետրիկ/
սանրվածքների դեպքում` աջ և ձախ կողմերը իրարից տարբերվում են: Եթե
սանրվածքի համար հարկավոր են գանգուր մազեր` փաթաթված
վարսափաթաթուկով, ապա հարկավոր է հաճախորդի մազերը լվանալ, սրբիչով
չորացնել, այնուհետև մազերին տարածել մուս` փիքսացիա հաղորդելու
նպատակով: Կատարել մազաբաժանում: Փաթաթ- վող մազափնջերը վերցնում են
հնարավորինս բարակ, որպեսզի շուտ չո- րանան: Մազերը փաթաթում են
ներքևից վերև: Փաթաթելուց հետո հաճա- խորդին նստացնում են չորանոցի
տակ, որը պետք է ապահովի 50˚-60˚C
ջերմություն: Չորանալուց հետո, որը տևում է 30-45 րոպե, թողնում ենք ևս
5 րոպե, որպեսզի մազերը սառչեն և հետո նոր միայն քանդում ենք վար-
սափաթաթուկները: Սկսում են քանդել այն հերթականությամբ, ինչ հեր-
թականությամբ փաթաթել են:
Հավաքված բարդ սանրվածքների թվին է պատկանում նաև «պոչը»: Որքան
մազերը կարճ են, այնքան քիչ քանակությամբ մազ են տրամադ- րում պոչը
հավաքելուն և հակառակը, եթե մազերը երկար են,ապա պոչը հավաքվում է մեծ
քանակությամբ մազերով: Այն հավաքվում է գլխի այն հատվածում, որտեղ պետք
է լինի սանրվածքի ամենածավալուն մասը: Սա- նրվածքն ամբողջությամբ կարող
է լինել աջ կամ ձախ հատվածում: Այս դեպքում պոչը կապում են նախընտրելի
կողմում: Մեկ սանրվածքի համար կարելի է ունենալ մի քանի պոչեր, բայց
անկախ հավաքվող պոչի տեղից և քանակից` սանրվածքը գլխի վրա պետք է երևա
որպես մեկ ամբողջու- թյուն` ապահովելով գեղարվեստական ճաշակ և
հանդես գալով որպես գեղեցիկ կոմպոզիցիա:
Իրենց ոճային նրբություններով հարսանեկան սանրվածքները մյուս բարդ և
հանդիսավոր սանրվածքներից առանձնանում են: Հարսնացունե- րն իրենց
պսակադրության օրը ցանկանում են լինել յուրահատուկ, գե- ղեցիկ և
անկրկնելի: Վարսահարդարից պահանջվում են մեծ ճիգեր` այդ օրը հարսնացուի
համար ներկայանալի տեսք ապահեվոլու համար: Պարզ հավաքված սանրվածքը
նույնիսկ պետք է լինի նոխ: Հարսանեկան արա- րողությունը ռոմանտիկ երևույթ
է, և հարսի սանրվածքն էլ պետք է հա- մապատասխանի այդ ռոմանտիկ
մթնոլորտին: Հարսանեկան սանրվածք անբաժան մասն են կազմում զարդերը:
Դրանց միջոցով հնարավոր է թա- քցնել սանրվածքի որոշ թերությունները /եթե
դրանք, այնուամենայնիվ, ի հայտ են եկել/ և հմայք հաղորդել դրան: Այդպիսի մի
ջոցներից են թագը, փայլուն քարերը, մարգարիտները, բնական կամ
արհեստական ծաղիկնե- րը, ժապավենը և այլն: Զարդարանքը պետք է
համապատասխանեցնել թե' հագուստին և թե' սանրվածքին: Զարդարանքի
ծավալը կախված է սանր- վածքի ծավալից:
Ավարտուն սանրվածքը պետք է լինի հարթ, առանց ավելորդ մազմզուկ-
ների /դրանք կարող ենք հարթացնել լաքի և սանրի օգնությամբ/: Հանդի-
սավոր բարդ սանրվածքների ժամանակ հաճախ մազերին ծավալ հաղոր-
դելու համար անհրաժեշտություն է առաջ գալիս դրանք զգելու: Քանի որ
զգված հատվածի արտաքին շերտը պետք է լինի շատ հարթ, այդ պատճա-
ռով թողնում են մի օժանդակ մազափունջ` զգված հատվածը ծածկելու հա-
մար: Հաճախորդի արտաքին տեսքի լիարժեքությունը կապահովվի, եթե
վարսահարդարումը զուգակցվի համապատասխան դիմահարդարման հե

Հարցեր

Թեմա 2.2 Նյութերի, գործիքների և օժանդակ պարագաների ընտրում ու օգտագործում՝ պահպանելով քայլերի հաջորդականությունը

Գործնական աշխատանք

Ընտրել նյութերը,գործիքները և օժանդակ պարագաները, որոնք անհրաժեշտ են գործընթացը կատարելու համար:

Ներկայացնել աշխատանքի կատարման հերթականությունը:

Թեմա 2.3Բարդ հանդիսավոր սանրվածքի ձևավորում՝ կարճ մազերի համար

Սանրվածքներ կարճ մազերից

Էլեգանտ սանրվածք:

Դասական կարճ սանրվածք:

«Կառե» երկու երկարությամբ

:

Ռոմանտի
կ սանրվ
ածք է»

Շերտավոր
«կառե

Դասական
«կառե»

Միջին երկա- րության
«կառե»

Գործնական աշխատանք

Հաճախորդը Ձեզ է դիմել խորհրդով, որպեսզի օգնեք իրեն ընտրելու բարդ հանդիսավոր սանրվածք կարճ մազերի համար : Ի՞նչ քայլեր կձեռնարկեք: Որտեղի՞ց կսկսեք ձեր աշխատանքը: Ներկայացրե՛ք այն ու մեկնաբանե՛ք:

Թեմա 2.4Բարդ հանդիսավոր սանրվածքի ձևավորում՝երկար մազերի համար:

Վարսավիր-վարպետը կտրվածքի պահին նման է նկարչի, իսկ սանրվածք ստեղծելու գործընթացում վերափոխվում է քանդակագործի:

Կյանքում լինում են այնպիսի իրավիճակներ, երբ սովորական հարդա- րանքը բավարար չէ ավելի գեղեցիկ և արտառոց ներկայանալու: Այս դեպ- քում հաճախորդը դիմում է վարսահարդարի օգնությանը` ավելի հետա- քրքիր ու հանդիսավոր սանրվածք ունենալու համար: Զրույցի մի ջոցով վարսահարդարը պետք է փորձի հասկանալ, թե հաճախորդն ինչ ոճի սա- նրվածք է նախընտրում: Շատ կարևոր է նաև պարզել, թե ի՛նչ հագուստ է կրելու հաճախորդը և թե ի՛նչ դերում է հանդես գալու: Մինչ աշխատանքի սկսելը պետք է նկարագրել սանրվածքը` ձևավորելով հաճախորդի մոտ պատկերացում վարսահարդարումից հետո ստացվելիք սանրվածքի վե- րաբերյալ: Սանրվածքի ընտրությունը մեծապես պայմանավորված է նաև հաճախորդի դեմքի, պարանոցի կառուցվածքով, ինչպես նաև նրա տարի- քով և նախասիրությամբ:

Հետևելով հիգիենայի կանոններին` մազերը լվանում են:

Հանդիսավոր բարդ սանրվածք իրականացնելու համար վարսահարդարը ձեռքի տակ պետք է ունենա ուժեղ ֆիքսացիայով լաք, մուս, գամասեղներ, անտեսանելի ամրակներ /невидимка/, մազակալներ և զարդարանքներ: Աշխատանքային գործիքներից` մազաբաժանման և մազերը գզելու սանրեր, խոզանակ` հարդարելու, վարսահարդարիչ, էլեկտրափաթուկ: Բարդ հանդիսավոր սանրվածքներ ստանալու համար մազերը պետք է նախապես հարդարել կամ գանգրացնել համապատասխան սարքերով:

Մազերը կարող են լինել ամբողջությամբ կամ մասամբ հավաքված:

Ընտրված սանրվածքը պետք է թաքցնի հաճախորդի արտաքին թերությունները`փոխարենն ընդգծի նրա գեղեցկությունը:

Այսօր վարսահարդարը հնարավորություն ունի անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդի մազերը երկարացնել կամ դրանք խտացնել: Այս գործընթացը կարող ենք իրականացնել` նախապես ձեռքի տակ ունենալով տվյալ հաճախորդի մազի գույնին և որակին համապատասխան շինյոն-մազափունջ: Շինյոն- մազափնջերն ունեն փոքրիկ, սանրանման մազակալներ, որոնց միջոցով ամրացվում են հաճախորդի մազերին: Ամրացվող հատվածը գզում են և ֆիքսում լաքով: Մազերն ամբողջությամբ հավաքած սանրվածքները լինում են սիմետրիկ /համաչափ/ և ասիմետրիկ /անհամաչափ/: Համաչափ են /սիմետրիկ/ այն սանրվածքները, որոնց դեպքում և՛ աջ, և՛ ձախ հատվածները նույնությամբ կրկնվում են: Ան- համաչափ /ասիմետրիկ/ սանրվածքների դեպքում` աջ և ձախ կողմերը իրարից տարբերվում են: Եթե սանրվածքի համար հարկավոր են գանգուր մազեր` փաթաթված վարսափաթաթուկով, ապա հարկավոր է հաճախորդի մազերը լվանալ, սրբիչով չորացնել, այնուհետև մազերին տարածել մուս` ֆիքսացիա հաղորդելու նպատակով: Կատարել մազաբաժանում: Փաթաթ- վող մազափնջերը վերցնում են հնարավորինս բարակ, որպեսզի շուտ չո- րանան: Մազերը փաթաթում են ներքևից վերև: Փաթաթելուց հետո հաճա- խորդին նստացնում են չորանոցի տակ, որը պետք է ապահովի 50°-60°C ջերմություն:

Չորանալուց հետո, որը տևում է 30-45 րոպե, թողնում ենք ևս 5 րոպե, որպեսզի մազերը սառչեն և հետո նոր միայն քանդում ենք վար- սափաթաթուկները: Սկսում են քանդել այն հերթականությամբ, ինչ հերթականությամբ փաթաթել են:
Հավաքված բարդ սանրվածքների թվին է պատկանում նաև «պոչը»: Որքան մազերը կարճ են, այնքան քիչ քանակությամբ մազ են տրամադ- րում պոչը հավաքելուն և հակառակը, եթե մազերը երկար են,ապա պոչը հավաքվում է մեծ քանակությամբ մազերով: Այն հավաքվում է գլխի այն հատվածում, որտեղ պետք է լինի

սանրվածքի ամենածավալուն մասը: Սանրվածքն ամբողջությամբ կարող է լինել աջ
կամ ձախ հատվածում: Այս դեպքում պոչը կապում են նախընտրելի կողմում: Մեկ սանրվածքի համար կարելի է ունենալ մի քանի պոչեր, բայց անկախ հավաքվող պոչի տեղից և քանակից՝ սանրվածքը գլխի վրա պետք է երևա որպես մեկ ամբողջություն՝ ապահովելով գեղարվեստական ճաշակ և հանդես գալով որպես գեղեցիկ կոմպոզիցիա:
Իրենց ոճային նրբություններով հարսանեկան սանրվածքները մյուս բարդ և հանդիսավոր սանրվածքներից առանձնանում են: Հարսնացուներն իրենց պսակադրության օրը ցանկանում են լինել յուրահատուկ, գեղեցիկ և անկրկնելի: Վարսահարդարից պահանջվում են մեծ ճիգեր՝ այդ օրը հարսնացուի համար ներկայանալի տեսք ապահովելու համար: Պարզ հավաքված սանրվածքը նույնիսկ պետք է լինի ճոխ: Հարսանեկան արարողությունը ռոմանտիկ երևույթ է, և հարսի սանրվածքն էլ պետք է հա- մապատասխանի այդ ռոմանտիկ մթնոլորտին: Հարսանեկան սանրվածքի անբաժան մասն են կազմում զարդերը: Դրանց միջոցով հնարավոր է թա- քցնել սանրվածքի որոշ թերությունները /եթե դրանք, այնուամենայնիվ, ի հայտ են եկել/ և հմայք հաղորդել դրան: Այդպիսի մի ջոցներից են թագը, փայլուն քարերը, մարգարիտները, բնական կամ արհեստական ծաղիկնե- րը, ժապավենը և այլն: Զարդարանքը պետք է համապատասխանեցնել թե' հագուստին և թե' սանրվածքին: Զարդարանքի ծավալը կախված է սանր- վածքի ծավալից:
Ավարտուն սանրվածքը պետք է լինի հարթ, առանց ավելորդ մազմզուկների /դրանք կարող ենք հարթացնել լաքի և սանրի օգնությամբ/:
Հանդիսավոր բարդ սանրվածքների ժամանակ հաճախ մազերին ծավալ հաղորդելու համար անհրաժեշտություն է առաջ գալիս դրանք զգելու:
Քանի որ զգված հատվածի արտաքին շերտը պետք է լինի շատ հարթ, այդ պատճառով թողնում են մի օժանդակ մազափունջ՝ զգված հատվածը ծածկելու համար: Հաճախորդի արտաքին տեսքի լիարժեքությունը կապահովվի, եթե
վարսահարդարումը զուգակցվի համապատասխան դիմահարդարման հետ:

Հարցեր

Նկարագրե՛ք մազերի հարդարում «բրաշինգ» մեթոդով:--------------------
----

Նկարագրե՛ք մազերի զգում և «տուպիրովկա» մեթոդը:--------------------
----

Գործնական աշխատանք

Հաճախորդը Ձեզ է դիմել խորհրդով, որպեսզի օգնեք իրեն ընտրելու բարդ հանդիսավոր սանրվածք երկար մազերի համար : Ի՞նչ քայլեր կձեռնարկեք: Որտեղի՞ց կսկսեք ձեր աշխատանքը: Ներկայացրե՛ք այն ու մեկնաբանե՛ք:

Թեմա 2.5Բարդ հանդիսավոր սանրվածքի ձևավորում՝միջին երկարության մազերի համար

Գործնական աշխատանք

Հաճախորդը Ձեզ է դիմել խորհրդով, որպեսզի օգնեք իրեն ընտրելու բարդ հանդիսավոր սանրվածք միջին երկարության մազերի համար : Ի՞նչ քայլեր կձեռնարկեք: Որտեղի՞ց կսկսեք ձեր աշխատանքը: Ներկայացրե՛ք այն ու մեկնաբանե՛ք:

Թեմա 2.6Հարսանեկան սանրվածքի ձևավորում

Գործնական աշխատանք

Հաճախորդը Ձեզ է դիմել խորհրդով, որպեսզի օգնեք իրեն ընտրելու հարսանեկան սանրվածք: Ի՞նչ քայլեր կձեռնարկեք: Որտեղի՞ց կսկսեք ձեր աշխատանքը: Ներկայացրե՛ք այն ու մեկնաբանե՛ք: